

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Методичні вказівки

Міністерство освіти і науки України

**Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького**

Кафедра технології молока і молочних продуктів

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Методичні вказівки

**для самостійної роботи здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності G13 «Харчові технології»
ОПП «Технології зберігання, консервування та
переробки молока»**

Львів–2025

УДК: 001.89(075.8)

М 691

Рекомендовано навчально-методичною радою факультету харчових технологій та біотехнологій (№ 6 від 30 червня 2025 р.)

Рецензент:

Білонога Ю.Л. – доктор технічних наук, професор, професор кафедри процесів та апаратів харчової інженерії Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

Методологія наукових досліджень : методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності G13 «Харчові технології» ОПП «Технології зберігання, консервування та переробки молока» / уклад.: О. Р. Михайлицька, Н. Б. Сливка, В. О. Наговська, О. Я. Білик, І. В. Лучка. Львів : ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, 2025. 43 с.

Методичні вказівки призначені для самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності G13 «Харчові технології» ОПП «Технології зберігання, консервування та переробки молока». Розглянуто зміст дисципліни, подано перелік тем для самостійної роботи, перелік питань програмного вивчення, тестові завдання.

© Михайлицька О. Р., Сливка Н. Б.,
Наговська В. О., Білик О. Я.,
Лучка І. В., 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1	
ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»	6
РОЗДІЛ 2	
ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	10
РОЗДІЛ 3	
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПРОГРАМНОГО ВИВЧЕННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»	13
РОЗДІЛ 4	
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	18
ЛІТЕРАТУРА	36
ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ	42

ВСТУП

Науково-дослідницька діяльність – це інтелектуальна праця, спрямована на набуття знань, умінь і навичок. Знання методології, технології, методів та організації науково-дослідницької діяльності є базою для здобувачів вищої освіти, докторантів, наукових співробітників, організаторів науково-дослідницької діяльності всіх рівнів.

Обов'язкова освітня компонента «Методологія наукових досліджень» має важливе значення для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю G13 «Харчові технології».

Предметом навчальної дисципліни є система загальних принципів і підходів наукового пізнання, методи, технології пізнання, що пов'язані з науковою та практичною професійною діяльністю в галузі харчових технологій, створення об'єктів права інтелектуальної власності та їх правовий захист.

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань основ методології наукових досліджень та практичних навичок в оволодінні методами дослідницької роботи; ознайомлення здобувачів з організацією навчально-дослідної роботи у закладах вищої освіти; а також вироблення у здобувачів вміння щодо вибору та обґрунтування теми наукового дослідження та методів його проведення; набуття практичних навичок і вміння проведення роботи з літературними джерелами, відбору і аналізу інформації, формування цілей та завдання досліджень, передавання наукової інформації, впровадження результатів наукового пошуку; засвоєння базових знань, основних понять і категорій з права інтелектуальної власності.

Вивчення дисципліни допоможе при підготовці курсової роботи, статей, доповідей на науково-практичних конференціях, у виконанні випускної кваліфікаційної роботи на високому сучасному рівні; розвиток у здобувачів вищої освіти творчого мислення для вирішення конкретних завдань.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у

здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері харчових технологій, що характеризується невизначеністю умов і вимог;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність проводити дослідження на відповідному рівні;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність обирати та застосовувати спеціалізоване лабораторне і технологічне обладнання та прилади, науково-обґрунтовані методи та програмне забезпечення для проведення наукових досліджень у сфері харчових технологій;
- здатність планувати і виконувати наукові дослідження з урахуванням світових тенденцій науково-технічного розвитку галузі;
- здатність захищати інтелектуальну власність у сфері харчових технологій;
- здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень і проєктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

- відшуковувати, систематизувати та аналізувати науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань;
- мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у молокопереробній галузі, зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців;
- здійснювати захист інтелектуальної власності у сфері харчових технологій, виконувати відповідні патентні дослідження, готувати документи на отримання патентів на винаходи і корисні моделі;
- планувати і виконувати наукові дослідження у молочній галузі, аналізувати їх результати, аргументувати висновки.

РОЗДІЛ 1

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Тема 1. Наука як сфера людської діяльності

Основні етапи становлення і розвитку науки. Сучасний стан науки в Україні. Організація наукової діяльності у вищій школі та промисловості. Науково-дослідні інститути.

Тема 2. Напрями науково-технічно-го розвитку України та розвитку харчової галузі. Напрями наукових досліджень у харчовій галузі

Науково-технічний прогрес. Пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки. Основні напрями науково-технічного прогресу в галузі харчових технологій. Актуальні проблеми для наукових досліджень у харчовій галузі України. Основні напрями наукових досліджень у харчовій галузі.

Тема 3. Методологічні основи наукового пізнання та творчості

Поняття про методологію та метод наукового дослідження.

Типологія методів наукового дослідження. Системний підхід у наукових дослідженнях. Вибір методів дослідження.

Тема 4. Методологія теоретичних та експериментальних досліджень

Формулювання теми наукового дослідження. Обґрунтування актуальності обраної теми. Визначення предмета та об'єкта дослідження. Постановка мети і завдання наукового дослідження.

Тема 5. Науково-дослідницька діяльність здобувачів

Організація навчально-дослідної роботи здобувачів. Форми навчально-дослідницької роботи студентів. Основні завдання

науково-дослідницької роботи здобувачів. Студентські наукові товариства. Класифікація наукових досліджень.

Тема 6. Принципи академічної культури та письма

Основні засади академічного письма. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого. Плагіат. Протидія плагіату.

Тема 7. Загальні вимоги до написання і захисту кваліфікаційної роботи магістра

Сутність кваліфікаційної роботи, її структура. Вимоги до кваліфікаційної роботи. Технологія підготовки кваліфікаційної роботи. Загальний зміст кваліфікаційної роботи та вимоги до її оформлення. Правила подання текстового матеріалу. Правила подання ілюстрацій, таблиць і формул. Оформлення посилань і цитування. Додатки. Захист кваліфікаційної роботи.

Тема 8. Загальні вимоги і правила оформлення науково-дослідної роботи

Вимоги до порядку викладення матеріалу. Вимоги до структурних елементів вступної частини. Вимоги до структурних елементів основної частини. Вимоги до додатків. Вимоги до матеріалу в кінці звіту. Правила оформлення.

Тема 9. Оформлення списку використаних джерел

Бібліографічний опис. Приклади бібліографічного опису книги, монографії, словника, перекладного видання, багатотомного видання. Неопубліковані документи, Аналітичний опис на статтю із збірника конференцій. Патент, авторське свідоцтво. Курси, конспекти лекцій, методичні рекомендації. Закони України. Нормативні документи зі стандартизації. Електронні ресурси.

Тема 10. Математична обробка результатів експерименту в пакеті EXCEL

Пересування по робочому аркуші або вибір поточного осередку. Виділення об'єктів робочого аркуша. Очищення вмісту. Побудова експериментального графіка й діаграми.

Тема 11. Підготовка наукових матеріалів до опублікування

Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Методика підготовки та оформлення публікації. Техніка написання тексту.

Тема 12. Методика підготування доповіді

Підготування доповіді. Види доповідей. Структура тексту доповіді. Методика підготування доповіді. Ораторський виступ. Зовнішній вигляд оратора. Зовнішність. Манери. Контакт з аудиторією. Поза. Жести.

Тема 13. Методика підготування презентації

Вимоги до побудови презентацій. Кількість слайдів. Вибір кольору для фону та шифру. Вибір шрифту. Використання фотографій як фону. Музичний супровід. Організація інформації на слайдах. Використання малюнків. Вимоги до якості малюнків. Використання табличних форм. Використання зображень з великою кількістю деталей. Використання відео фрагментів. Розміщення файлів, які використовуються у презентації. Анімація.

Тема 14. Організаційні аспекти наукової діяльності

Наукові колективи як особливі структури в науці. Наукові школи та їх роль у науці. Основні принципи управління науковим колективом. Особливості управління конфліктами у науковому колективі. Наукова організація та гігієна розумової праці.

Тема 15. Поняття інтелектуальної власності

Поняття інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності. Система законів України про

інтелектуальну власність. Об'єкти промислової власності. Об'єкти авторського права. Об'єкти науково-технічної інформації. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Еволюція інтелектуальної власності.

Тема 16. Оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти інтелектуальної власності

Оформлення права на об'єкти права промислової власності. Право на промисловий зразок. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту товарів і послуг. Правова охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.

Тема 17. Договори в сфері інтелектуальної власності

Загальні положення. Ліцензія та ліцензійний договір. Договір про створення за замовленням і використанням об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Інші договори щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.

Тема 18. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності

Інтелектуальна економіка. Оцінка вартості об'єктів права інтелектуальної власності. Міжнародне патентування об'єктів інтелектуальної власності.

РОЗДІЛ 2

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійну роботу з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» рекомендується проводити впродовж усього часу вивчення курсу паралельно з аудиторним навчанням. Організовуючи самостійну роботу, ознайомтесь з програмою дисципліни та тематикою, яка виноситься на самостійне вивчення. З рекомендованої літератури підберіть посібники для вивчення тієї чи іншої теми. Працюючи з літературою, зробіть короткий конспект. У конспекті фіксуйте визначення, перебіг основних процесів. Дайте відповіді на питання для самоконтролю.

Перелік тем для самостійної роботи з рекомендованим планом їх вивчення

Тема 1. Особливості науки XXI ст. (4 год.)

1. Головні характеристики сучасного етапу розвитку науки.
2. Наука в контексті сучасної цивілізації.
3. Наука і паранаука.
4. Комп'ютеризація науки, її проблеми та наслідки.
5. Етичні проблеми сучасної науки.

Тема 2. Методологія теоретичних досліджень. Методологія експериментальних досліджень (4 год.)

1. Методи теоретичних досліджень.
2. Використання математичних методів у дослідженнях.
3. Методологія експериментальних досліджень.
4. Загальні вимоги до проведення експерименту та типові помилки в проведенні експерименту.

Тема 3. Сучасне поняття академічної грамотності та його структура. Критичне мислення (2 год.)

1. Операційний, культурний і критичний вимір.

2. Переглядове читання.
3. Ознайомлювальне, поглиблене та аналітико-критичне читання.
4. Критичне мислення.

Тема 4. Обробка результатів експериментальних досліджень (4 год.)

1. Основи теорії випадкових помилок і методів оцінки випадкових похибок.
2. Графічна та аналітична обробка результатів експерименту.

Тема 5. Моральна відповідальність вченого (4 год.)

1. Наукова етика.
2. Авторське право.
3. Порушеннями у наукових дослідженнях.
4. Основні права та відповідальність наукових працівників.

Тема 6. Ділове спілкування та листування. Ділова розмова по телефону (4 год.)

1. Інформаційне спілкування.
2. Дискусійне спілкування.
3. Техніка спілкування.
4. Ділове листування.
5. Особливості ділової розмови по телефону.

Тема 7. Еволюція інтелектуальної власності (4 год.)

1. Еволюція промислової власності.
2. Еволюція авторського права і суміжних прав.

Тема 8. Правова охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності (4 год.)

1. Правова охорона наукових відкриттів.
2. Охорона прав на топографії інтегральних мікросхем.
3. Правова охорона раціоналізаторської пропозиції.

4. Охорона прав на сорти рослин та породи тварин.
5. Правова охорона комерційної таємниці.

Тема 9. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності (2 год.)

1. Головні передумови отримання правової охорони (патентування) за кордоном.
2. Міжнародне патентування об'єктів інтелектуальної власності.

РОЗДІЛ 3

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПРОГРАМНОГО ВИВЧЕННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

1. Назвіть загальноприйняті точки зору щодо виникнення науки.
2. Охарактеризуйте розвиток науки в різні епохи.
3. Дайте визначення предмету і сутності науки.
4. Якими ознаками характеризується наукова діяльність?
5. Організація наукової діяльності у закладі вищої освіти.
6. Охарактеризуйте сучасний стан науки в Україні.
7. Що таке пріоритетні напрями розвитку науки і техніки?
8. Охарактеризуйте пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні.
9. Вкажіть стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності України.
10. Назвіть напрями науково-технічного розвитку України.
11. Охарактеризуйте напрями розвитку харчової галузі.
12. Вкажіть основні напрями наукових досліджень у харчовій галузі.
13. Що розуміють під проектуванням та конструюванням харчових продуктів?
14. Які аспекти та умови враховують при виборі та обґрунтуванні функціональних інгредієнтів?
15. Яких рекомендацій дотримуються при розробці харчових продуктів?
16. Розкрийте суть понять «метод» та «методологія».
17. Як поділяються методи наукового пізнання?
18. Що таке «моделювання» та «абстрагування»?
19. Що включають в себе поняття «аналіз» та «синтез»?
20. Розкрийте суть поняття «експеримент».
21. Дайте характеристику методу сходження від абстрактного до конкретного.
22. Що включають в себе поняття «індукція» і «дедукція»?

23. Вкажіть на основні принципи системного підходу.
24. Як класифікують методи дослідження?
25. Що охоплює поняття «методика дослідження»?
26. Що таке «наукова проблема»?
27. Які етапи включає в себе постановка (вибір) проблем?
28. Охарактеризуйте поняття «актуальність теми наукового дослідження».
29. Що являють собою «об'єкт» та «предмета дослідження»?
30. У вигляді яких етапів можна представити постановку завдань наукового дослідження?
31. Охарактеризуйте використання математичних методів у дослідженнях.
32. Що таке «методологія експериментальних досліджень»?
33. Які основні етапи включає експеримент?
34. Опишіть загальні вимоги до проведення експерименту.
35. Вкажіть на типові помилки в проведенні експерименту.
36. Що передбачає організація навчально-дослідної роботи здобувачів?
37. Вкажіть форми навчально-дослідницької роботи здобувачів.
38. Вкажіть основні завдання науково-дослідницької роботи здобувачів.
39. Які є формування студентських наукових товариств?
40. За якими ознаками класифікують наукові дослідження?
41. Якими вміннями треба володіти для успішного опанування академічним письмом?
42. У чому суть поглибленого читання, аналітико-критичного читання, переглядового читання?
43. Чому розвиток критичного мислення важливий для створення авторських оригінальних академічних текстів?
44. Що розуміється під поняттям «академічна доброчесність»?
45. Що включає поняття «академічна культура»?
46. Які є функції і складові академічної культури?
47. Що таке академічна нечесність?
48. Які існують методи запобігання академічній нечесності?

49. Опишіть поняття «кваліфікаційна робота магістра».
50. Опишіть технологію підготовки кваліфікаційної роботи.
51. Вкажіть на основні вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.
52. Опишіть основні правила оформлення науково-дослідної роботи.
53. Вкажіть вимоги до структурних елементів вступної частини науково-дослідної роботи.
54. Вкажіть вимоги до структурних елементів основної частини науково-дослідної роботи.
55. Охарактеризуйте вимоги до додатків до науково-дослідної роботи.
56. Опишіть основні правила оформлення списку використаних джерел.
57. Що таке бібліографічний опис?
58. Охарактеризуйте обробку результатів експериментальних досліджень.
59. Вкажіть основні види наукових публікацій.
60. Які є методичні прийоми викладу наукового матеріалу?
61. Вкажіть на типові помилки при підготовці публікацій і доповідей.
62. Які є види доповідей?
63. Охарактеризуйте структуру тексту доповіді.
64. З яких частин складається виступ оратора?
65. Вкажіть основні вимоги до побудови презентацій.
66. Вкажіть базові принципи, за якими можна створити науковий колектив.
67. Що таке «науковий колектив»?
68. Вкажіть основні характеристики наукової школи.
69. Що розуміють під терміном «наукова школа»?
70. За якими ознаками наукова школа відрізняється від звичайного наукового колективу?
71. Вкажіть роль наукової школи в науці.
72. Назвіть основні принципи управління науковим колективом.

73. Назвіть найтипівіші конфлікти у науковому колективі.
74. Вкажіть основні принципи наукової організації розумової праці.
75. Що таке «наукова етика»?
76. Визначте поняття права інтелектуальної власності.
77. Що таке творчість?
78. Назвіть основні групи результатів творчої діяльності.
79. Назвіть основні види права інтелектуальної власності.
80. Що таке авторське право? Вкажіть його основні ознаки.
81. Що таке патентне право? Вкажіть його основні ознаки.
82. Протягом якого строку діє авторське право?
83. Що таке суміжні права? Вкажіть їхні основні ознаки.
84. Визначте систему державної охорони та захисту права інтелектуальної власності.
85. Перерахуйте суб'єктів інтелектуальної власності.
86. Опишіть права суб'єкта «Автор».
87. Опишіть права суб'єкта «Заявник».
88. Опишіть права суб'єкта «Спадкоємець».
89. Які рішення можуть прийняти винахідник, працедавець по правовій охороні інтелектуальної власності?
90. Опишіть порядок отримання патенту на винахід (корисну модель).
91. Перерахуйте обов'язки патентовласника.
92. Що відноситься до правових засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту товарів і послуг?
93. Що являє собою фірмове найменування?
94. Що являє собою правова охорона географічного зазначення?
95. Які ознаки раціоналізаторської пропозиції?
96. Які нормативно-правові акти регулюють право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми?
97. Що таке комерційна таємниця?
98. Які умови надання правової охорони науковому відкриттю?

99. Що становить собою система нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності?

100. На які об'єкти розділяються об'єкти наукового відкриття?

101. Наведіть загальну характеристику договорів у сфері інтелектуальної власності.

102. Наведіть основні договори в сфері інтелектуальної власності.

103. Що є предметом договорів в сфері інтелектуальної власності?

104. Наведіть визначення поняття «ліцензіар».

105. Що таке ліцензія?

106. Надайте визначення поняття «ліцензійний договір».

107. Які існують види ліцензій?

108. Що розуміється під поняттям «ноу-хау»?

109. Наведіть визначення поняття «інтелектуальна економіка».

110. Наведіть визначення поняття «бізнес».

111. Що являє собою комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності?

112. Вкажіть основні способи комерціалізації права інтелектуальної власності.

113. Приведіть послідовність оцінки вартості об'єкту інтелектуальної власності.

114. Опишіть особливості міжнародного патентування об'єктів інтелектуальної власності.

РОЗДІЛ 4

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

Тестові завдання

1. До основних методів, які використовуються на емпіричному рівні дослідження, можуть бути віднесені (вибрати):

- а) спостереження;
- б) індукція;
- в) дедукція;
- г) абстрагування;
- д) порівняння.

2. До основних методів, які використовуються на теоретичному рівні дослідження, можуть бути віднесені (вибрати):

- а) індукція;
- б) формалізація;
- в) вимірювання;
- г) ідеалізація;
- д) синтез.

3. Спостереження – це:

а) цілеспрямоване, систематичне, планомірне, активне вивчення предметів та явищ реальної дійсності, що знаходяться в природному стані або в умовах наукового експерименту;

б) метод емпіричного дослідження, що базується на активному та цілеспрямованому втручанні суб'єкта у процес наукового пізнання явищ та предметів реальної дійсності шляхом створення контрольованих та керованих умов, що дозволяють виділяти визначені якості, зв'язки в об'єкті, що досліджується, та багатократно їх відтворювати;

в) метод вивчення різноманітних об'єктів шляхом відображення їхньої структури у знаковій формі за допомогою штучних мов, наприклад, мовою математики;

г) метод дослідження, що полягає в уявному або практичному розчленуванні цілого на складові частини, кожна з яких аналізується окремо у межах єдиного цілого.

4. Експеримент – це:

а) це цілеспрямоване, систематичне, планомірне, активне вивчення предметів та явищ реальної дійсності, що знаходяться в природному стані або в умовах наукового експерименту;

б) один із найбільш поширених методів пізнання, який дозволяє встановити подібність та розбіжність предметів та явищ. Недарма говорять, що «все пізнається в порівнянні». У результаті порівняння виявляється те загальне, що притаманне ряду об'єктів;

в) метод вивчення різноманітних об'єктів шляхом відображення їхньої структури у знаковій формі за допомогою штучних мов, наприклад, мовою математики;

г) метод емпіричного дослідження, що базується на активному та цілеспрямованому втручанні суб'єкта у процес наукового пізнання явищ та предметів реальної дійсності шляхом створення контрольованих та керованих умов, що дозволяють виділяти визначені якості, зв'язки в об'єкті, що досліджується, та багатократно їх відтворювати.

5. Порівняння – це:

а) метод вивчення різноманітних об'єктів шляхом відображення їхньої структури у знаковій формі за допомогою штучних мов, наприклад, мовою математики;

б) метод дослідження предметів у всій їх різноманітності, у якісній багатогранності реального існування на відміну від абстрактного вивчення предметів;

в) метод дослідження, що полягає в уявному або практичному розчленуванні цілого на складові частини, кожна з яких аналізується окремо у межах єдиного цілого;

г) один із найбільш поширених методів пізнання, який дозволяє встановити подібність та розбіжність предметів та явищ. Недарма

говорять, що «все пізнається в порівнянні». У результаті порівняння виявляється те загальне, що притаманне ряду об'єктів.

6. Абстрагування – це:

а) Конкретизація – метод дослідження предметів у всій їх різноманітності, у якісній багатогранності реального існування на відміну від абстрактного вивчення предметів;

б) Аналіз – метод дослідження, що полягає в уявному або практичному розчленуванні цілого на складові частини, кожна з яких аналізується окремо у межах єдиного цілого;

в) Метод ідеалізації – конструювання подумки об'єктів, яких немає в дійсності або які практично нездійсненні;

г) метод, який дає змогу переходити від конкретних питань до загальних понять і законів розвитку.

7. Аналіз – це:

а) метод дослідження предметів у всій їх різноманітності, у якісній багатогранності реального існування на відміну від абстрактного вивчення предметів;

б) метод дослідження, що полягає в уявному або практичному розчленуванні цілого на складові частини, кожна з яких аналізується окремо у межах єдиного цілого;

в) конструювання подумки об'єктів, яких немає в дійсності або які практично нездійсненні;

г) метод, який дає змогу переходити від конкретних питань до загальних понять і законів розвитку.

8. Конкретизація – це:

а) метод дослідження предметів у всій їх різноманітності, у якісній багатогранності реального існування на відміну від абстрактного вивчення предметів;

б) метод дослідження, що полягає в уявному або практичному розчленуванні цілого на складові частини, кожна з яких аналізується окремо у межах єдиного цілого;

в) конструювання подумки об'єктів, яких немає в дійсності або які практично нездійсненні;

г) метод, який дає змогу переходити від конкретних питань до загальних понять і законів розвитку.

9. Метод ідеалізації – це:

а) метод дослідження предметів у всій їх різноманітності, у якісній багатогранності реального існування на відміну від абстрактного вивчення предметів;

б) метод дослідження, що полягає в уявному або практичному розчленуванні цілого на складові частини, кожна з яких аналізується окремо у межах єдиного цілого;

в) конструювання подумки об'єктів, яких немає в дійсності або які практично нездійсненні;

г) метод, який дає змогу переходити від конкретних питань до загальних понять і законів розвитку.

10. Формалізація – це:

а) метод дослідження предметів у всій їх різноманітності, у якісній багатогранності реального існування на відміну від абстрактного вивчення предметів;

б) метод дослідження, що полягає в уявному або практичному розчленуванні цілого на складові частини, кожна з яких аналізується окремо у межах єдиного цілого;

в) конструювання подумки об'єктів, яких немає в дійсності або які практично нездійсненні;

г) метод вивчення різноманітних об'єктів шляхом відображення їхньої структури у знаковій формі за допомогою штучних мов, наприклад, мовою математики.

11. Синтез – це:

а) метод дослідження предметів у всій їх різноманітності, у якісній багатогранності реального існування на відміну від абстрактного вивчення предметів;

б) метод вивчення об'єкта у його цілісності, у єдиному взаємному зв'язку його частин;

в) конструювання подумки об'єктів, яких немає в дійсності або які практично нездійсненні;

г) метод вивчення різноманітних об'єктів шляхом відображення їхньої структури у знаковій формі за допомогою штучних мов, наприклад, мовою математики.

12. Дедукція – це:

а) метод дослідження предметів у всій їх різноманітності, у якісній багатогранності реального існування на відміну від абстрактного вивчення предметів;

б) метод вивчення об'єкта у його цілісності, у єдиному взаємному зв'язку його частин;

в) метод логічного висновку від загального до часткового, тобто спочатку досліджують стан об'єкта в цілому, а потім його складові елементи.

г) метод вивчення різноманітних об'єктів шляхом відображення їхньої структури у знаковій формі за допомогою штучних мов, наприклад, мовою математики.

13. Індукція – це:

а) метод дослідження, при якому загальний висновок про ознаки множини елементів виводиться на основі вивчення цих ознак у частини елементів однієї множини;

б) метод дослідження, що полягає в уявному або практичному розчленуванні цілого на складові частини, кожна з яких аналізується окремо у межах єдиного цілого;

в) конструювання подумки об'єктів, яких немає в дійсності або які практично нездійсненні;

г) метод вивчення різноманітних об'єктів шляхом відображення їхньої структури у знаковій формі за допомогою штучних мов, наприклад, мовою математики.

14. Принцип субординації вимагає:

- а) враховувати всі внутрішні зв'язки і відносини системи, усі фактори, які впливають на її функціонування;
- б) при дослідженні будувати ієрархію елементів і відносин за будь-якими чітко визначеними критеріями (мобільність, адекватність, керованість тощо);
- в) визначення саме тих зв'язків між частинами (елементами) системи, які забезпечують її цілісність, існування і розвиток;
- г) розглядати систему як цілісний об'єкт, якості якого не зводяться до властивостей окремих його елементів.

15. Принцип системо утворюючих відносин вимагає:

- а) враховувати всі внутрішні зв'язки і відносини системи, усі фактори, які впливають на її функціонування;
- б) при дослідженні будувати ієрархію елементів і відносин за будь-якими чітко визначеними критеріями (мобільність, адекватність, керованість тощо);
- в) визначення саме тих зв'язків між частинами (елементами) системи, які забезпечують її цілісність, існування і розвиток;
- г) розглядати систему як цілісний об'єкт, якості якого не зводяться до властивостей окремих його елементів.

16. Аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, аналогія – це методи:

- а) абсолютні;
- б) загальнонаукові;
- в) спеціальні;
- г) теоретичні.

17. Форма мислення, що забезпечує пізнання сутності явищ, процесів, узагальнення їх ознак:

- а) поняття;
- б) гіпотеза;
- в) ідея;
- г) факт.

18. Гіпотеза, теорія, модель, проблема, ідея, принцип – це:

- а) форми наукового пізнання;
- б) форми фіксації даних;
- в) форми фіксації спостережень;
- г) вторинна обробка даних.

19. Метод пізнання, згідно з яким на основі висновків про часткове роблять висновки про загальне:

- а) дедукція;
- б) індукція;
- в) аналіз;
- г) абстрагування.

20. Загальнонауковий метод дослідження, вид умовиводу, що дозволяє виявити властивості одного предмета на підставі його подібності з іншим:

- а) кореляція;
- б) абстракція;
- в) аналогія;
- г) гіпотеза.

21. Гіпотеза – це:

- а) наукове припущення;
- б) інтуїтивне пояснення явищ;
- в) ваш варіант відповіді.

22. Спосіб пізнання явищ дійсності в їх взаємозв'язку та розвитку, спосіб досягнення поставленої мети і завдань дослідження:

- а) ідея;
- б) алгоритм;
- в) метод;
- г) практика.

23. Теоретична модель, прийнята як зразок постановки, обґрунтування, рішення проблеми в рамках того чи іншого предмета дослідження:

- а) дискурс;
- б) гіпотеза;
- в) ідея;
- г) парадигма.

24. Процес чи явище, що породжує проблемну ситуацію та обране для вивчення, а також відповідає на запитання «що розглядається?»:

- а) предмет дослідження;
- б) гіпотеза;
- в) об'єкт дослідження;
- г) дискурс.

25. Система правил використання методів, прийомів та способів для проведення будь-якого дослідження, свідоме застосування науково обґрунтованих методів:

- а) методика дослідження;
- б) статистичне узагальнення;
- в) теорія пізнання;
- г) факторний аналіз.

26. Теза – це:

- а) коротко сформульовані основні положення доповіді, лекції, повідомлення тощо;
- б) буквально відтворені фрагменти чужої промови;
- в) доповідь на певну тему.

27. Дослівна витримка з тексту чи твору, що наводиться без змін:

- а) переказ;
- б) цитата;
- в) уривок;
- г) фіксація.

28. До структури наукової роботи входить:

- а) вступ;

- б) зміст;
- в) основна частина;
- г) висновки;
- д) додатки;
- е) рецензія.

29. Наукове видання у вигляді брошури, що містить складений автором реферат проведеного ним дослідження, представленого на здобуття наукового ступеня:

- а) реферат;
- б) автореферат;
- в) аналітична довідка;
- г) дисертація.

30. Самостійне дослідження, виконане здобувачем на завершальному етапі навчання в університеті:

- а) курсова робота;
- б) реферат;
- в) кваліфікаційна робота;
- г) індивідуальне завдання.

31. Короткий виклад отриманих результатів дослідження – це:

- а) висновок;
- б) основна частина;
- в) вступ.

32. Дані про навколишній світ та процеси, що в ньому відбуваються – це:

- а) дослідження;
- б) інформація;
- в) НДР.

33. Рецензія на кваліфікаційну роботу надається:

- а) спеціалістом-практиком;
- б) науковим керівником;
- в) завідувачем відповідної кафедри.

34. Будь-які стилістичні і логічні помилки, нечіткі формулювання, помилки у розрахунках, помилки у методах, упереджено відібрані експериментальні матеріали, висновки, які заперечують наведеному фактичному матеріалу, необґрунтовані рекомендації:

- а) конкретизація;
- б) викривлення;
- в) нова інформація.

35. Частина інформації, яка містить новизну запропонованого рішення теоретичної або практичної задачі та зумовлений нею позитивний ефект:

- а) конкретизація;
- б) викривлення;
- в) нова інформація.

36. Строк дії патенту на винахід складає ...

- а) 20 років від дати подання заявки на видачу патенту;
- б) 10 років від дати подання заявки на видачу патенту;
- в) 5 років від дати подання заявки на видачу патенту;
- г) безтерміново.

37. Строк дії патенту на корисну модель складає ...

- а) 10 років від дати подання заявки на видачу патенту;
- б) 20 років від дати подання заявки на видачу патенту;
- в) 5 років від дати подання заявки на видачу патенту;
- г) безтерміново.

38. Вкажіть основний спосіб охорони прав інтелектуальної власності:

- а) видача заявнику (автору, працедавцю) охоронного документу – патенту або свідоцтва на об'єкт права інтелектуальної власності;
- б) видача юридичній особі охоронного документу – патенту або свідоцтва на об'єкт права інтелектуальної власності;
- в) свідоцтво на авторське право;
- г) правильна відповідь відсутня.

39. Що називається творчістю?

а) діяльність, внаслідок якої народжується щось якісно нове, що відзначається неповторністю, оригінальністю і суспільно-історичною унікальністю;

б) технологічне (технічне) вирішення у будь-якій галузі суспільно-корисної діяльності;

в) діяльність, внаслідок якої народжується твір;

г) правильна відповідь відсутня.

40. Що називається корисною моделлю?

а) внутрішнє розташування елементів пристрою і зв'язку між ними;

б) конструктивне виконання пристрою, яке повинно характеризуватися явно вираженими просторовими формами;

в) технологічне (технічне) вирішення у будь-якій галузі суспільно-корисної діяльності, що відповідає вимогам патентоздатності;

г) художні або графічні зображення, прості, естетичні та ергономічні, технологічні, нові.

41. Що таке винахід?

а) технологічне (технічне) вирішення у будь-якій галузі суспільно-корисної діяльності, що відповідає вимогам патентоздатності;

б) внутрішнє розташування елементів пристрою і зв'язку між ними;

в) конструктивне виконання пристрою, яке повинно характеризуватися явно вираженими просторовими формами;

г) художні або графічні зображення, прості, естетичні і ергономічні, технологічні, нові.

42. Що являє сукупність правових норм, які регулюють відносини, що виникають внаслідок створення і використання творів науки, літератури, мистецтва?

а) авторське право;

- б) право на промисловий об'єкт;
- в) суміжні права;
- г) правильна відповідь відсутня.

43. Чи має право власник патенту дозволяти використовувати винахід (корисну модель) на основі ліцензійного договору?

- а) так;
- б) ні;
- в) в обмежених випадках.

44. Винахід відповідає вимогам патентоздатності, якщо він:

- а) новий, має винахідницький рівень, пристосований до використання;
- б) новий і пристосований до використання;
- в) пристосований до використання;
- г) таких вимог не існує.

45. Вкажіть строк дії патенту на промисловий зразок в Україні:

- а) 15 років від дати подання заявки на видачу патенту;
- б) 20 років від дати подання заявки на видачу патенту;
- в) 25 років від дати подання заявки на видачу патенту;
- г) необмежено.

46. Що з переліченого відноситься до правових засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту товарів і послуг?

- а) комерційне (фірмове) найменування;
- б) торговельна марка (знак для товарів і послуг);
- в) географічне зазначення;
- г) все перераховане.

47. Що розуміється під географічним зазначенням?

- а) назву країни, населеного пункту, місцевості чи іншого географічного об'єкта, що використовується для позначення товару, особливі властивості якого винятково чи головним чином визначаються характерними для даного географічного об'єкта

природними чи людськими чинниками або тими й іншими чинниками одночасно;

б) назва міста або місцевості чи іншого географічного об'єкта як такого;

в) місцина виготовлення товару;

г) правильна відповідь відсутня.

48. Що називається фірмовим найменуванням?

а) найменування або зазначення, що ідентифікує підприємство фізичної або юридичної особи;

б) найменування або зазначення, що ідентифікує товар (послугу);

в) будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень, які придатні для вирізнення товарів (послуг), що виробляються (надаються) однією особою;

г) правильна відповідь відсутня.

49. Що є нетрадиційними об'єктами права інтелектуальної власності?

а) результати інтелектуальної, творчої діяльності, що використовуються не лише у промисловості, але й в інших сферах людської діяльності;

б) найменування або зазначення, що ідентифікує підприємство фізичної або юридичної особи;

в) встановлення невідомих раніше, але об'єктивно існуючих закономірностей, властивостей та явищ матеріального світу, які вносять докорінні зміни у рівень наукового пізнання;

г) художні або графічні зображення, музичні твори, компоновка інтегральних мікросхем.

50. Як називаються фізичні особи, творчою працею яких встановлено наукове відкриття?

а) співавтори;

2) автори;

б) спадкоємці;

в) правонаступники.

51. Що називається договором?

а) погодження про виникнення, зміну або зупинку прав і обов'язків осіб;

б) документ, який дозволяє ліцензіату використовувати об'єкт промислової власності в певній обмеженій сфері;

в) дозвіл на використання запатентованого об'єкту на весь строк дії патенту і на використання об'єкту в повному обсязі;

г) договір за яким автор передає або зобов'язується передати іншій стороні свої права на використання твору в межах і на умовах, погоджених сторонами.

52. Що є предметом договорів в сфері інтелектуальної власності?

а) майнові права інтелектуальної власності на твір, виконання, винахід, корисну модель, промисловий зразок, торговельну марку чи інший об'єкт;

б) немайнові права інтелектуальної власності на твір, виконання, винахід, корисну модель, промисловий зразок, торговельну марку чи інший об'єкт;

в) ціна та строк, територія використання об'єкту інтелектуальної власності;

г) ціна та строк використання об'єкту інтелектуальної власності.

53. Як називається особа, якій надано дозвіл на використання об'єкта права інтелектуальної власності?

а) ліцензіат;

б) ліцензіар;

в) автор;

г) співавтор.

54. Як називається особа, якій належать виключні майнові права інтелектуальної власності?

а) ліцензіар;

б) ліцензіат;

- в) автор;
- г) співавтор.

55. Що не може бути предметом ліцензійного договору?

- а) права на використання ще не створеного об'єкту авторського права і суміжних прав;
- б) права на використання промислового зразка;
- в) права на використання корисної моделі;
- г) правильна відповідь відсутня.

56. Що розуміється під поняттям «ноу-хау»?

- а) повністю або частково конфіденційні знання, що включають відомості технічного, виробничого, адміністративного, фінансового характеру, використання яких забезпечує певні переваги особі, що їх одержала;
- б) застосування новітніх технологій у виробничій діяльності;
- в) об'єкт, створений за замовленням організації;
- г) правильна відповідь відсутня.

57. Виключні майнові права інтелектуальної власності у науці – це...

- а) монопольне право на використання твору у будь-якій формі та у будь-який спосіб, що не суперечить закону;
- б) право на використання твору у будь-якій формі та у будь-який спосіб автором і працедавцем;
- в) монопольне право на використання об'єктів промислової власності у будь-якій формі та у будь-який спосіб, що не суперечить закону;
- г) правильна відповідь відсутня.

58. При укладенні договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності права відчужуються, тобто передаються...

- а) безповоротно;
- б) на строк до 10 років;
- в) на строк до 15 років;

г) на строк до 20 років.

59. Який кодекс України регулює відносини в сфері договорів інтелектуальної власності?

- а) Цивільний кодекс;
- б) Кримінальний кодекс;
- в) Кримінально-виконавчий кодекс;
- г) правильна відповідь відсутня.

60. Якщо заявник бажає одержати патент у декількох країнах, тоді він...

- а) подає заявки на патент у кожен з країн;
- б) подає заявку до УкрПатенту;
- в) подає заявку міжнародного органу патентування;
- г) правильна відповідь відсутня.

61. Що є предметом договору про передачу ноу-хау?

- а) секретні права;
- б) майнові права інтелектуальної власності на твір;
- в) немайнові права інтелектуальної власності на твір;
- г) ціна та строк, територія використання об'єкту інтелектуальної власності.

62. Як називається вид діяльності з метою отримання доходу по результатах комерціалізації інтелектуального продукту?

- а) бізнес;
- б) інтелектуальна економіка;
- в) інтелектуальний капітал;
- г) комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності.

63. Чи може власник об'єкту інтелектуальної власності передати права власності на об'єкт іншій особі?

- а) так;
- б) ні;
- в) тільки частково.

64. Патент, отриманий в Україні, надає патентний захист....

- а) тільки на території України;
- б) тільки на території Європейського Союзу;
- в) у всіх країнах світу;
- г) на території України і ближніх держав.

65. Яка угода відноситься до міжнародного депонування промислових зразків?

- а) Гаазька;
- б) Мадридська;
- в) Угорська;
- г) Празька.

Продовжіть речення:

1. Наука – це особлива форма людської діяльності, яка... (продовжіть речення).
2. Методологія наукового дослідження – це...
3. Метод дослідження – це...
4. Функціями науки є... (продовжіть речення).
5. До функцій науки належать... (продовжіть речення).
6. Дослідження можна вважати актуальним лише в тому випадку, якщо... (продовжіть речення).
7. Наука завжди розвивається у конкретних історичних умовах, які зумовлюються передусім... (продовжити думку).
8. Наукове дослідження може виконуватися в різних формах, а саме... (продовжити думку).
9. Об'єкт дослідження – це...
10. До методів емпіричного дослідження належать...
11. Теорія – це...
12. Абстрагування – це метод наукового дослідження, який полягає у... (продовжити думку).
13. Наукова концепція – це...
14. Структура наукового дослідження передбачає...(продовжіть речення).
15. До загальних методів наукового дослідження належать...

16. Аналітичний огляд – це...
17. Робоча гіпотеза – це висловлене дослідником обґрунтоване припущення, яке передбачає... (продовжіть речення).
18. Гіпотеза – це...
19. Синтез – це метод...
20. Індукція – це вид умовиводу і метод дослідження, який передбачає... (продовжіть речення).
21. Джерела дослідження –
22. Проблема дослідження – це протиріччя в пізнанні, що характеризується... (продовжіть речення).
23. Інструментарій дослідження складає...
24. Факт – це...
25. Комплексний підхід – передбачає... (продовжіть речення).
26. Класифікація – це...
27. Науковий принцип – це...
28. Дисертація – це кваліфікаційна наукова робота, представлена на здобуття... (продовжіть речення).
29. Бібліографічний огляд – це...
30. Монографія – це...
31. Реферат – це...
32. Анотація – це...
33. До особливостей мови наукового дослідження належать... (продовжіть речення).
34. Тезаурус – це... Синонімами цього слова є:...(назвати і пояснити).
35. Глосарій – це...

ЛІТЕРАТУРА

1. Академічне письмо: навч. посібник / уклад. : С. К. Ревуцька, В. М. Зінченко. Кривий Ріг, 2019. 130 с.
2. Академічне письмо : навч. посібник / уклад. : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с.
3. Антонюк В. С., Полонський Л. Г., Аверченков В. І., Малахов Ю. А. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. К. : НТУУ «КПІ», 2015. 276 с.
4. Бурау Н. І., Антонюк В. С., Півторак Д. О. Методологія наукових досліджень у галузі : практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. : Електронні текстові дані. КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 58 с.
5. Вихрущ В. О., Козловський Ю. М. Методологія та методика наукового дослідження : підручник. Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. 335 с.
6. Гутий Б. В., Козенко О. В., Мартишук Т. В., Двилюк І. В., Магрело Н. В., Сус Г. В., Вороняк В. В., Висоцький А. О., Вус У. М., Кремпа Н. Ю. Інтелектуальна власність : навч. посібник. Львів : ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького, 2022. 361 с.
7. Гуткевич С. О. Пугачова К. М. Магістерська робота : методика написання та захисту: навчальний посібник по методиці написання магістерської роботи. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 200 с.
8. Гуроров О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Харків, ХНАУ, 2017. 272 с.
9. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2023. 488 с.
10. Дзьобань О. П. Методологія, організація та технологія наукових досліджень : навч. посібн. для аспірантів. ДНУ «Ін-т інформації, безпеки і права Нац. академії прав. наук України». Київ-Одеса : Фенікс, 2025. 284 с.

11. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. Чинний від 01.07.2017. К. : ДП «УкрНДНЦ» України, 2016. 26 с.
12. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 01.07.2016. К. : ДП «УкрНДНЦ». 2016. 16 с.
13. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#n946>
14. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
15. Євтушенко М., Хижняк М. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
16. Іваненко О. І., Носачова Ю. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. К. : Кондор, 2020. 128 с.
17. Кирилів Я. І., Гутий Б. В., Барило Б. С., Паскевич Г. А. Інтелектуальна власність та патентне право : навч. посібник. Львів : ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, 2023. 166 с.
18. Ковтун Н. М. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. посібник. Житомир, 2020. 63 с.
19. Колесников А. В. Основи наукових досліджень. К. : Центр учбової літератури, 2019. 144 с.
20. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
21. Королькова Т. Організація наукових досліджень в університетах: стан і розвиток. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2019. 2 (203). С. 46–53.
22. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень : навч. посібник 2-ге вид., доп. і перероб. К. : Алерта, 2019. 492 с.
23. Ладанюк А. П., Власенко Л. О., Кишенько В. Д. Методологія наукових досліджень : навч. пос. К. : Ліра-К, 2020. 352 с.

24. Ліпич Л. Г., Бортнік С. М., Волинець І. Г. та ін. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 220 с.

25. Лучка І. В., Михайлицька О. Р., Білик О. Я., Штапенко О. В., Сварчевська О. З. Інноваційні підходи до підготовки кваліфікаційних робіт майбутніх фахівців з харчових технологій. Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З.Гжицького. Серія : Харчові технології, 2025. Т. 27. № 103. С. 113–120.

26. Лютий Т. В., Денисова О. С. Навчальний посібник з дисципліни «Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів». Суми, 2019. 186 с. URL: <https://cutt.ly/9eA90Xpg>

27. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Організація наукових досліджень : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2019. 136 с.

28. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 181 Харчові технології освітньо-професійної програми «Технологія зберігання, консервування і переробки молока» денної та заочної форм здобуття освіти. / Уклад.: О. Й. Цісарик, В. О. Наговська, О. Р. Михайлицька, Н. Б. Сливка, О. Я. Білик, Л. Я. Мусій, І. В. Скульська, І. М. Сливка. Львів : ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького, 2024. 47 с.

29. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 181 Харчові технології. / Уклад.: О. Р. Михайлицька, Н. Б. Сливка, В. О. Наговська, О. Я. Білик. Львів, 2024. 258 с.

30. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. посібник для студентів економічного факультету / укладач Н. Ю. Олійник. Кам'янець-Подільський : Кам'янець Подільський національний університет ім. Івана Огієнка, 2015. 105 с.

31. Методологія та організація наукових досліджень: конспект лекцій / укладач: д-р техн. наук, проф. О. М. Коробочка. Дніпродзержинськ : Вид-во ДДТУ, 2015. 99 с.

32. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник для

здобувачів вищої освіти спеціальності 181 Харчові технології. / уклад.: О. Р. Михайлицька, Н. Б. Сливка, В. О. Наговська, О. Я. Білик. Львів : Простір-М, 2024. 258 с.

33. Михайлицька О., Лучка І. Актуальні напрями наукових досліджень у харчовій галузі. Методологія сучасних наукових досліджень : збірник наукових праць учасників XXI Міжнародної науково-практичної конференції (27–28 березня 2025 р., Харків). Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2025. С. 141–143.

34. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.

35. Носачова Ю., Іваненко О., Радовенчик Я. Основи наукових досліджень. К. : Кондор, 2020. 132 с.

36. Петренко А., Забара С. Основи наукової діяльності : навчальний посібник. К., 2018. 222 с.

37. Ромашко І. С., Драчук У. Р., Галух Б. І., Басараб І. М. Методологія наукових досліджень : конспект лекцій з дисципліни для студентів другого (магістерського) рівня спеціальності 181 «Харчові технології». Львів, 2022. 104 с.

38. Свідло К. В. Методологія і організація наукових досліджень в харчовій галузі. Харків : Світ книг, 2018. 225 с.

39. Сливка Н. Б., Білик О. Я., Михайлицька О. Р., Гачак Ю. Р. Дослідження змін окремих фізико-хімічних показників йогуртів при використанні концентратів сироваткових білків. Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Серія: Харчові технології, 2019. Т. 21. № 91. С. 162–166.

40. Соболь Х. С., Петровська Н. І., Гуняк О. М. Методологія і принципи наукових досліджень. Львів : Львівська політехніка, 2018. 92 с.

41. Строкань О. В., Мірошніченко М. Ю. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності : конспект лекцій. Мелітополь : Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2021. 152 с.

42. Троян С.С. Модульна контрольна робота з курсу «Методологія наукових досліджень». Дніпропетровськ. 2010. 25 с.

43. Формування критичного мислення студента через читання та письмо. URL: <http://surl.li/kdljtm>
44. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2012. 320 с.
45. Чмиленко Ф. О., Жук Л. П. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2014. 48 с.
46. Чурсінов Ю. О., Миколенко С. Ю., Паска М. З., Михайлицька О. Р. Науково-дослідна робота : Програма (орієнтовна) нормативної навчальної дисципліни для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 181 «Харчові технології» в аграрних вищих навчальних закладах. Київ : Агроосвіта, 2016. 13 с.
47. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 151 с.
48. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. 2-ге вид., випр. і допов. Київ: Алерта, 2011. 694 с.
49. Шишкіна Є. К., Носирєв О. О. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Х. : Вид-во «Діса плюс», 2014. 200 с.
50. Євтушенко М., Хижняк М. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
51. Chowdhury H. A., Bhattacharyya D. K. Plagiarism: Taxonomy, Tools and Detection Techniques. 2018.
52. Kapustian A., Chernov N., Naumenko K., Gural L., Ozolina S. Regulation of functional foods in Ukraine and the world. Prospects for the use of postbiotics as functional ingredients. Food science and technology. 2023. Vol. 17. Issue 2. P. 4–17. URL: <https://doi.org/10.15673/fst.v17i2.2641>
53. Kharlamova G. British model of higher education financing: lessons for Ukraine. Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economy. 2017. Vol. 5 (194). pp. 58–66. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2017/194-5/9>

54. Markel M., Selber S. A. Practical Strategies for Technical Communication. Third Edit. Boston, MA : Bedford St. Martin's, 2019. 560 p.

55. Ocaña-Fernandez Y., Fuster-Guillén D. The bibliographical review as a research methodology. *Revista Tempos e Espaços em Educação*. 2021. 14 (33). e15614. URL: <http://dx.doi.org/10.20952/revtee.v14i33.15614>

56. Shynkarenko V. I., Kuropiatnyk O. S., Kuropiatnyk O. S. Plagiarism Detection Problems and Analysis Software Tools for its Solve. *Sci. Transp. Progress. Bull. Dnipropetr. Natl. Univ. Railw. Transp.* 2017. 1 (67). P. 131–142.

57. Silva J. G. C. Scientific Research Methods. *International Journal of Science and Research*. 2022. Vol. 11 (10). 334–350. URL: https://www.researchgate.net/publication/364354753_Scientific_Research_Methods

58. Silva, J. G. C. Science and Scientific Method. *International Journal of Science and Research*. 2022. 11 (4). 621–633. URL: https://www.ijsr.net/get_abstract.php?paper_id=SR22412084104

59. Silva, J. G. C. Scientific Research. *International Journal of Science and Research*. 2022. 11 (9). 635–648. URL: https://www.ijsr.net/get_abstract.php?paper_id=SR22914021617

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Інтернет-зв'язок:

<https://www.google.com>

<https://meta.ua>

Законодавство України

Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.kiev.ua>,
<http://www.ukrpravo.kiev.com>

Сервер Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL:
<http://www.mon.gov.ua>

<http://www.medved.kiev.ua>

<http://www.moz.gov.ua>

<http://www.e-gost.org.ua/dstu>

<http://www.ec.europa.eu>

<http://www.health.gov.ua>

Бібліотеки України

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL:
<http://www.nbuv.gov.ua/>

Національна парламентська бібліотека України. URL:
<http://www.nplu.kiev.ua/>

Бібліотека ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького: м. Львів,
вул. Пекарська, 50. URL: <https://lvvet.edu.ua/>

Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника, 2; тел. 274-43-72.
URL: <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/resursi-i-fondi/elektronni-resursy/>

Львівська обласна наукова бібліотека: просп. Шевченка, 13;
тел. 274-02-26. URL: <https://www.facebook.com/lvivounb/>

Наукова бібліотека ЛНУ ім. І.Франка, метод. відділ: вул.
Драгоманова, 17; тел. 296-42-41. URL: <https://www.lnulibrary.lviv.ua/>

Центральна міська бібліотека ім. Л. Українки: вул. Мулярська,
2а; тел. 272-05-81

Електронна бібліотека. URL: <https://www.twirpx.com/files/>

Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності». URL: <https://ukrpatent.org/uk>

Пошукова система Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>

Академічна книгарня @ онлайн. URL: <http://www.akBooks.com.ua>

Реферативна та наукометрична база даних Web of Science (WoS). URL: <https://cutt.ly/eeA9U1FJ>

Реферативна та наукометрична база даних Scopus. URL: <https://www.scopus.com/home.uri>

Каталог журналів відкритого доступу Directory of Open Access Journals (DOAJ). URL: <https://doaj.org/>

Каталог електронних книг E-books Directory. URL: <http://www.e-booksdirectory.com>

Доступ до метаданих та повних текстів книжок академічних видавництв у відкритому доступі в мережі Інтернет DOAB (Directory of Open Access Books). URL: <https://www.doabooks.org>

Наукова комунікація в цифрову епоху. URL: <https://cutt.ly/MeA9OLew>

Віртуальне навчальне середовище Moodle. URL: <http://moodle.lvet.edu.ua/moodle/course/view.php?id=418>